

Appendix

भारतचम्पूकाव्यस्य
साहित्यदृष्ट्या समीक्षायाः
परिशिष्टम्

(1) भारतचम्पू काव्ये वर्णितानां, वस्तूनां निर्देशिका
=====

क्रमांकः	विषयाः	समीक्षा पृष्ठांकः
1	गणपतिः	59
2	पार्वतीपरमेश्वरी	182
3	श्रीकृष्णः	145, 153, 271
4	बलदेवः	112
5	सूर्यः	220
6	इन्द्रः	192, 223
7	यमः	214
8	अग्निः	155, 158
9	मस्तू	78, 85, 150
10	हनुमान्	196
11	नारदः	130
12	व्यासः	178
13	अगस्त्यः	14
14	दुर्वासः	76
15	किंदम	72
16	घोष्यः	111, 122
17	तृणविन्दुः	219
18	ऋषयः	178, 195, 216
19	ऋषिपत्न्यः	86, 216
20	तपोवनम्	86, 178, 195, 215, 216
21	सूर्योदयः	178, 244, 337
22	सूर्यास्तम्	25, 169, 230, 247
23	चन्द्रोदयः	169, 249, 320
24	निशा	328
25	निमिरम्	239, 328

26	हिमालयः	138
27	महेन्द्रः	138
28	रैवतकम्	144
29	गन्धमादनः	200
30	गंगा	135, 178
31	यमुना	152
32	कावेरी	139
33	सिन्धुः	139
34	सेतुः	141
35	प्रभासः	142
36	गोकर्णः	142
37	बदरिकावनम्	195
38	मगधाः	163
39	चोलाः	139
40	एकवक्त्रपुरी	104
41	हस्तिनापुरम्	60
42	इन्द्रप्रस्थः	129
43	राजसभा	165, 170
44	मणिसभा	162
45	पाण्डः	66
46	कुन्ती	67, 68, 84, 105
47	मान्दी	67
48	युधिष्ठिरः	77, 95, 111
49	भीमसेनः	77, 86, 87, 91, 106, 1961, 336
50	अर्जुनः	78, 87, 112, 134, 180, 192, 259, 304, 320
51	नकुलः	78
52	सहदेवः	78
53	जन्मोत्सवः	85
54	शौचम्	86

55	यीवनम्	87
56	द्रोणी यीवराज्याभिषेकः 113, 171, 207	95, 128
57	द्रोणदी	113, 171, 207
58	उलूपी	136
59	चित्रांगदा	140
60	सुभद्रा	145
61	स्वयंवरः	113
62	वधूशृंगारः	113
63	विवाहः	122
64	वसन्तः	78, 150
65	ग्रीष्मः	151
66	वर्षाः	143, 160
67	वनविहारः	177
68	जलक्रीलः	152
69	लण्डवदाहः	*88 155
70	शरपञ्जराः	160
71	राजसूयः	165
72	वैदिः	121
73	यूयः	165
74	हवनम्	165
75	पुरोहितः	120, 122, 164
76	भीष्मः	93, 302
77	द्रोणाः	94, 306, 327
78	कृपः	93
79	धृतराष्ट्रः	90, 281
80	गान्धारी	169
81	धृतसभा	171
82	दुर्योधनः	113, 284

83	दुः शासनः	172, 336
84	शकुनिः	171
85	कर्णः	221, 335
86	अश्वत्थामा	331
87	अभिमन्युः	315
88	घृष्टद्युम्नः	302, 330
89	घटोत्कचः	103, 328
90	जरासन्धः	163
91	हिडिम्बा	100
92	हिडिम्बः	102
93	वक्रः	107
94	जटः	202
95	किमीरः	178
96	मृगया	68
97	मृगाः	68
98	सिंहाः	70
99	वराहाः	69
100	महिषाः	70
101	गावः	246
102	युधसंनाहः	294
103	युधम्	295, 298, 336, 339
104	सेनाः	294
105	सेनाघृतलयः	307, 315, 336
106	गजाः	294, 296
107	गजमदप्रवाहः	315
108	वाजिनः	294, 297
109	रथाः	294,
110	पत्तयः	295, 298
111	शरप्रसारः	340, 341

112	शोणितसरितः	303, 330
113	बाहुयुधम्	108
114	गदायुधम्	163, 336
115	गान्धर्वस्त्र प्रयोगः	xxx 261 331
116	आग्नेयास्त्र प्रयोगः	336
117	ब्रह्मास्त्र प्रयोगः	336
118	राज्याभिषेकः	357
119	अश्वमेधयज्ञः	358

(2) भारत चम्पू काव्ये प्राथमाभाः
समीक्षार्थं प्रकाशिता ध्वनि गुणालंकारादयः ।

क्रमांकः	नामानि	पृष्ठांकः
1	वस्तुना वस्तुध्वनिः	59, 64, 145, 148, 167, 176, 178, 179, 241, 257, 258, 273, 274, 277, 280, 290, 299, 301, 312, 317, 349, 343, 344, 354, 355, 356, 360,
2	वस्तुना अलंकार ध्वनिः- उपमाध्वनिः- 59, 334, अनुमानध्वनिः- 59, काव्यलिंगध्वनिः- 97, 250, 269, तद्गुणध्वनिः- 223, स्रक्ध्वनिः- 241, 277, 343, आपेक्षध्वनिः- 238, स्मरणध्वनिः- 250, व्यतिरेकध्वनिः- 59, 66, 164, 191, 195, 203, 210, 234, 241, 269, 360, 361	
3	अलंकारेण वस्तुध्वनिः-	59, 61, 62, 63, 96, 123, 127, 129, 141, 157, 164, 170, 259, 263, 264, 273, 282, 285, 289, 300, 311, 312, 313, 317, 318, 319, 325, 326, 327, 332, 333, 334, 335, 342, 343, 344, 346, 347, 353, 355, 356, 360
4	अलंकारेण अलंकार ध्वनिः- सहोक्तिध्वनिः- 238, काव्यलिंगध्वनिः- 241, 263, 264, अनुमान-ध्वनिः- 256, 263, व्यतिरेकध्वनिः- 59, 118, 140, 164, 184, 189, 216, 223, 228, 232, 241, 284, समध्वनिः- 354, 355, उपमाध्वनिः- 125, अनन्वयध्वनिः- 191, 195, 361, असंयध्वनिः- 191, 195, 361, स्रक्ध्वनिः- 233, 355, परिसरव्या-ध्वनिः- 369, आपेक्षध्वनिः- 284, विशेषोक्तिध्वनिः- 325	

कृमाकाः नामानि

पृष्ठाकाः

- 5 अयान्तरसङ्ग मितवाच्यध्वनिः - 108, 149,
- 6 अत्यन्ततिरस्कृतवाच्यध्वनिः - 80, 96, 125, 132, 138, 144, 238, 268, 269
273, 274, 312
- 7 रसध्वनिः - 1-शृंगाररसः - समीगरसः - 78, 123, 136, 137, 140, 148, 154, 155,
201, विग्रहलम्परसः - 137, 141 पूर्वरागहेतुकः - 101, 143, 145 ईर्ष्यामूलकः - 154
2-हास्यः - 104, 107, 149, 157, 176, 210, 256,
कल्पाः -
3-क्रोधः - 83, 91, 105, 215, 243, 244, 325, 356,
4-वीररसः - प्रशासनवीरः - 66, 96, दामवीरः - 67, 223, 225, 361, दयावीरः - 106,
166, 361, धर्मवीरः - 166, 228, 361, युद्धवीरः - 68, 159, 161, 164, 195, 201,
209, 210, 238, 241, 262, 263, 273, 298, 302, 304, 310, 311, 325, 326
332, 333, 334, 342, 346, 361,
- 5-रौद्ररसः - 102, 108, 203, 219, 235, 242, 332, 346,
- 6-भयानकरसः - 106, 107, 118, 127, 162, 174, 203, 210, 219, 235, 242,
243, 257, 276, 333,
- 7-बीभत्सरसः - 107,
- 8-अदभुतरसः - 82, 109, 141, 175, 199, 219, 225,
- 9-शान्तरसः - 73
- 10-चात्सत्यरसः - 77, 83, 86, 88, 89, 91, 95, 132, 145, 179, 215, 219, 222,
223, 228, 269, 270, 273, 281, 347,
- 8 भावध्वनिः -
1-रतिः - भगवति- 59, 138, 141, 166, 196, 271, 274, 278, 280, 281, 289,
मुनौ- 76, 112, 130, 148, 219, गुरौ- 96, अतिथौ- 112, 219, मातृर- 118, 194,
पितृर- 171, 194, 215, 223, 282, सरव्या- 120, सुहृदि- 149, 162, 166,
द्विजे- 134, 156, 179, राजनि- 95, 128, 165, 172, 219, 269, 270, 271,
प्रातरि- 200, तीर्थे- 215, घर्मे- 219, वीरे- 225, 273, भस्मे- 271, 274, 278, 290,
2-क्रोधः - 133, 238, 241,
3-उत्साहः - 123, 273, 290,
4-विस्मयः - 83, 142, 216, 223,

क्रमांकः	नामानि	पृष्ठाङ्काः
5-निर्वेदः -		73, 277
6-आवेगः -		83, 105, 106, 127, 144, 148, 149, 162, 170, 175, 210, 215, 219, 235, 237, 242, 243, 256, 257, 276, 277, 318, 325, 326, 332, 333, 335,
7-दैन्यम्		74, 101, 105, 106, 127, 144, 170, 175, 209, 215, 235, 237, 242, 244, 277, 293, 332, 333, 335, 356,
8-भ्रमः		81, 88, 215,
9-जडता		141, 148, 149, 175, 199, 215, 225, 333
10-उग्रता		91, 101, 133, 167, 176, 219, 234, 235, 238, 242, 288 298, 325, 332, 334, 346,
11-सौहः		199, 215, 235, 332, 333, 356,
12-विमोक्षः		199, 215, 265,
13-गर्वः		96, 106, 159, 161, 164, 174, 209, 210, 245, 262, 284, 298, 302, 304, 311, 326, 332, 342, 344, 346,
14-मरणम्		83, 333,
15-अमर्षः		99, 101, 108, 125, 133, 161, 174, 175, 235, 238, 241, 242, 257, 262, 284, 298, 299, 302, 311, 325, 326, 332, 333, 334, 342, 345, 346, 356,
16-निद्रा		265
17-अवाहित्यः		99, 145, 171, 210, 241, 243, 354, 356,
18-जीतुक्यम्		80, 81, 88, 101, 106, 123, 137, 139, 140, 143, 148, 149, 154, 155, 219, 141, 256, 257, 273, 289, 300, 311,
19-शैला		80, 106, 145, 162, 222, 319, 324, 326, 333
20-स्मृतिः		215, 219, 223, 274, 356,
21-मतिः		73, 96, 106, 166, 199, 222, 241, 263, 311, 354, 356,
22-त्रासः		127, 156, 162, 176, 185, 199, 219, 235, 243, 256, 257 276, 212, 332, 333,

23-लज्जा	96, 148, 199, 210, 219, 265
24-हर्षः	77, 88, 96, 117, 123, 137, 138, 139, 140, 141, 145, 148, 149, 154, 155, 162, 176, 199, 205, 210, 219, 223, 241, 257, 264, 265, 274, 283, 325,
25-असूया	96, 101, 125, 167, 174, 175, 194, 209, 215, 234, 237, 245, 250, 256, 263, 276, 284, 298, 332,
26-निवन्धनः	73, 74, 105, 106, 135, 137, 141, 170, 174, 175, 178, 209, 210, 215, 235, 237, 244, 265, 299, 300, 312, 325, 335,
27-शक्तिः	73, 96, 99, 101, 159, 161, 162, 164, 166, 167, 172, 176, 210, 215, 223, 241, 262, 263, 273, 298, 293, 298, 299, 302, 304, 311, 325, 326, 333, 342,
28-व्यपत्तता	81, 101, 125, 149, 170, 174, 175, 209, 210, 235, 241, 245, 255, 256, 276, 288,
29-भलानिः	215, 237, 241, 320,
30-चिन्ता	137, 143, 144, 145, 215,
31-निवर्तकः	80, 215, 354,
9 रसाभासध्वनिः	167, 174, 175, 203, 209, 240, 241, 245,
10 भावाभासध्वनिः	167, 174,
11 भावप्रशमः	179, 270,
12 भावोदयः	179, 200, 270,
13 भावसन्धिः	
14 भावशब्दलता	244
15 गुणीभूत व्यञ्ज्यम्-	
1-रसवदलंकारः	61, 170,
2-प्रेयोदलंकारः	142, 178, 223, 289,
3-समाहितम्	149,
4-अलंकारः	144

क्रमांकः	नामानि	पृष्ठांकः
16	माधुर्यगुणः, तद्व्यञ्जिका उपनागरिका वृत्तिः, वैदर्भीवा रीतिः	68, 83, 86, 93, 96, 98, 106, 123, 124, 140, 155 166, 202, 211, 215, 216, 220, 223, 235, 243, 259, 327, 348, 356, 361,
17	अजीगुणः, तद्व्यञ्जिका परुषावृत्तिः, गोडीवा रीतिः	60, 65, 83, 86, 93, 97, 102, 106, 108, 123, 124, 144, 159, 161, 164, 166, 167-174, 175, 202, 211, 215, 220, 223, 235, 243, 259, 263, 327, 348, 356, 361,
18	प्रसादगुणः, तद्व्यञ्जिका कोमलावृत्तिः, पद्मिनीवा रीतिः	83, 85, 97, 98, 106, 123, 124, 140, 144, 202, 211, 215, 216, 220, 223, 235, 243, 259, 327, 348, 356, 361,

*२ अनुप्रासः

(शब्दालंकाराः)

19 अनुप्रासः 60, 61, 62, 63, 123, 124, 126, 127, 155, 157, 161,
164, 166, 167, 174, 175, 201, 211, 220, 223, 235,
259, 263, 348, 356, 361,

20 यमकम्- 161, 164, 166, 267, 202, 278, 356, 361,
एकाक्षरयमकम्- प्र०स्त० 17, 28, 61, 62, ४७, वि०स्त० 109, , तु०स्त०-2,
द्व्यक्षरयमकम्- प्र०स्त० 37, गद्ये, 42 पद्ये, त्र्यक्षरयमकम्- प्र०स्त० 37, 67, गद्ये, 69, 71, पद्ये,
चतुरक्षरयमकम्- प्र०स्त० 42, 68, पद्ये सप्ताक्षरयमकम्- प्र०स्त० 37, गद्ये,
पादयमकम्- प्र०स्त० 11, पद्ये, पंचाक्षरयमकम्- प्र०स्त० 14 पद्ये,

21 श्लोकः -

प्रकृतिश्लेषः

83, 85, 93, 96, 124, 127, 132, 133, 134, 138, 140,
141, 142, 143, 148, 149, 151, 154, 156, 159, 161,
164, 166-167, 170, 172, 176, 177, 178, 202, 204,
209, 223, 228, 232, 233, 234, 237, 241, 242, 250,
251, 255, 256, 257, 258, 263, 269, 270, 278, 282,
292, 298, 299, 312, 313, 314, 317, 325, 326, 327,
333, 335, 344, 345, 347, 348, 354,

क्रमांकः	नामानि	पृष्ठाङ्कः
	प्रत्ययश्लेषः	83
	पदश्लेषः	83
	सर्गश्लेषः	89

(अर्थालंकारेषु वाच्य सादृश्यमूलकाः अलंकाराः)

-555-

- 22 उपमा 63, 86, 88, 95, 101, 104 मालोपमा 123, 125, 132, 113, मालोपमा 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 149, 154, 155, 159, 161, 166, 175, 176, सावयवोपमा 220, 229, 237, 244, 246, 256, 264, 269, सावयवोपमा 271, 282, 289, 290, 299, 258, 259, 263, 270, सावयवोपमा 279, 280, मालोपमा 299, 310, 311, 312, 325, 333, 334, 335, 342, ध्वनि श्लेष सावयवोपमा 344, 345, 348, 354, 356,

(अर्थालंकारेषु गम्यसादृश्यमूलकाः अलंकाराः)

- 23 तुल्ययोगिता 73, 85, 96, 111, 123, 134, 137, 140, 152, 157, 174, 196, 199, 200, 203, 205, 210, 215, 219, 223, 225, 228, 234, 238, 246, 250, 250, 251, 256, 263, 264, 273, 274, 288, 292, 299, 304, 313, 314, 317, 319, 320, 326, 333, 343, 347,
- 24 दीपकम् 111, 284, 304, 325, 346,
- 25 स्मरणम् 250, 301,
- 26 समाशोक्तिः 257, 334,
- 27 अप्रस्तुतप्रशंसा 240
- 28 प्रतिवस्तुपमा

क्रमांकः	नामानि	पृष्ठांकाः
29	दृष्टान्तः	234, 277,
30	सहोक्तिः	84, 97, 137, 166, 243, 292, 293, 311, 319, 320, 327, 335, 346, 348, 353, 355, 356,
31	निदर्शना	106, 108, 116, 159, 243, 257, 264, 270, 274, 290, 301, 342, 347,
32	अर्थश्लेषः	199, 216, 238, 245, 302, 344, 346,
33	व्यतिरेकः	83, 88, 89, 127, 154, 157, 159, 200, 223, 269, 278, 292, 300, 313, 354,
34	सामान्यम्	64, 144
35	विशेषकम्	300,
36	उल्लेखः	106, 198, 277,
37	हेतुलकारः	258, 282,
38	रूपकम्-	
	माला रूपकम्	332,
	साङ्ग रूपकम्-	91, 101, 143, 146, 148, 151, 152, 219, 244, 274, 311, 332, 346, 348, 353, 292, 299, 310, 312, 334, 335, 344, 348,
	चिरङ्ग रूपकम्	87, 88, 95, 98, 123, 125, 127, 129, 132, 138, 142, 144, 149, 154, 155, 157, 159, 161, 166, 170, 175, 223, 232, 233, 241, 245, 263, 270, 290, 28
	परस्परित रूपकम्	61, 141, 161, 199, 234, 264, 276, 282,
39	परिणामः	125, 137, 141, 288, 290,
40	ससन्देहः	89, 301,
41	भूतान्तिवाम्	63, 201, 264, 301,

क्रमांकः नामानि

पृष्ठांकः

- 42 अपह्नूतिः 62, 63, 120, 148, 154, 159, 161, 166, 209, 233,
290, 293, 299, 319, 325, 334,

(अर्थलंकारेषु अध्यवसानामूलकाः अलंकाराः)

43 उत्प्रेक्षा-

स्वरूपोत्प्रेक्षा- 85, 88, 95, 101, 102, 123, 127, 129, 130, 132,
135, 136, 137, 140, 141, 144, 146, 149, 152, 154, 157,
159, 161, 164, 166, 167, 171, 174, 175, 176, 219, 233,
242, 250, 251, 257, 264, 269, 270, 274, 279, 280, 290,
298, 300, 302, 310, 313, 326, 334, 342, 343, 345, 346,
347, 348, 354,

हेतुत्प्रेक्षा- 85, 98, 121, 123, 125, 137, 138, 145, 155, 209,
234, 255, 257, 265, 268, 299, 311, 320, 325, 327, 332,
333, 335, 343, 345, 346, 354, 355, 356,

फलोत्प्रेक्षा- 86, 87, 101, 122, 123, 127, 130, 138, 140, 170,
171, 228, 257, 259, 263, 265, 269, 300, 334, 343, 344, 345,
346, 354, 355, 356,

44 रूपकतिशयोक्तिः 249, 270,

45 अमेदतिशयोक्तिः 63, 83, 85, 127, 129, 133, 138, 151, 156, 164,
172, 176, 177, 178, 199, 203, 204, 209, 216, 223, 228,
232, 233, 237, 238, 242, 250, 251, 255, 256, 257, 258,
259, 263, 270, 312, 313, 317, 319, 326, 327, 333,
344, 345, 346, 348, 354,

46 सम्बन्धातिशयोक्तिः 60, 62, 63, 64, 83, 101, 130, 157, 167, 175, 250,
263, 264, 265, 269, 270, 277, 290, 298, 300, 301, 302,
314, 319, 333, 334, 342, 343, 344, 345, 347, 353, 354,

क्रमांकः नामानि

पृष्ठाङ्काः

- 47 असम्बन्धातिशयोक्तिः 64, 118, 233, 301,
48 अक्रमातिशयोक्तिः 170, 233, 327,
49 अत्यन्तातिशयोक्तिः 242,

(अर्थालंकारेषु विरोधमूलकाः अलंकाराः)

- 50 विरोधाभासः 75, 82, 88, 93, 96, 125, 127, 140, 142, 149,
151, 161, 164, 166, 195, 228, 251, 289, 304, 324, 327,
332, 333, 334, 335, 342, 346, 347,
51 दिग्भावनः 69, 76, 91, 122, 135, 144, 204, 219, 232, 243,
244, 256, 269, 276, 285, 298, 324, 356,
52 विशेषोक्तिः 75, 82, 88, 175, 179, 194, 209, 210, 233, 234,
242, 243, 301, 318, 332,
53 असंगतिः 154
54 विचित्रम् 106, 156,
55 विशेषः 204, 234,
56 विषमम् 67, 83, 101, 108, 130, 194, 209, 223, 234, 250,
256, 258, 270, 273, 276, 277, 282, 288, 289, 292, 299, 300,
311, 326, 327, 344, 345, 346, 347,
57 लेशः 137, 154, 265, 271, 282, 284, 285,
58 विधादनम् 70, 91, 175, 192, 258, 313,

(अर्थालंकारेषु आनुरूप्यमूलकाः अलंकाराः)

- 59 समम् 71, 118, 132, 203, 260, 210, 216, 277, 293, 333,
347, 348, 354,

क्रमाकाः नामानि

पृष्ठाकाः

60	तदगुणः	66, 154, 270, 302,
61	पूर्वरूपम्	318,

(अर्थालंकारेषु हेतुत्वमूलकाः अलंकाराः)

62	काव्यलिङ्गम्	64, 88, 96, 101, 127, 132, 140, 141, 151, 170, 172, 175, 178, 199, 200, 223, 228, 233, 237, 241, 242, 243, 245, 246, 256, 258, 263, 264, 273, 277, 278, 282, 284, 293, 314, 326, 333, 344, 345, 347, 348, 353,
63	अनुमानम्	62, 63, 102, 125, 126, 133, 233, 250, 263, 270, 317, 354,
64	अर्थान्तरन्यासः	98, 148, 151, 154, 157, 189, 210, 223, 233, 238, 257, 311, 313, 346,
65	अर्थापत्तिः	170,
66	अप्रस्तुतप्रशंसा	131, 132, 232, 233, 234, 277,
67	व्याजोक्तिः	146, 241,
68	उदात्तम्	61, 62, 63, 90, 115, 130, 135, 138, 140, 223, 262, 273,
69	परिकरः	65, 154, 164, 170, 180, 223, 233, 234, 245, 269, 282, 285, 299,
70	व्यार्जस्तुतिः	167, 284,
71	स्वभावावोक्तिः	179, 215, 249, 301,
72	पययितम्	66, 91, 99, 101, 102, 108, 111, 115, 127, 130, 132, 133, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 148, 149, 151, 159, 161, 164, 166, 170, 172, 175, 176, 177, 195, 199, 200, 201, 205, 209, 210, 215, 219, 223, 228, 232, 238,

क्रमांकः नामानि

पृष्ठांकः

243, 246, 250, 259, 273, 289, 290, 292, 293, 298,
311, 312, 313, 318, 315, 325, 326, 333, 334, 343,
344, 345, 348, 360,

73 आक्षेपः 79, 219, 223, 238,

(वाक्यन्यायमूलका अर्थलिकाराः)

74 यथासंख्यम् 89, 93, 95, 161, 223, 293,

75 पययिः 71, 78, 82, 118, 134, 145, 182, 209, 251, 277,
289, 356,

76 परिचूतिः 124, 148, 284, 298,

77 परिसेख्या 88, 93, 107, 127, 161, 164, 175- 182, 278,
293, 311, 319, 326, 333, 343, 344, 345,

78 समुच्चयः 125, 131, 157, 256, 257, 258, 259, 262,
264, 269, 312, 319, 326, 332, 356,

79 विकल्पः 186, 282,

(लोकन्यायमूलका अर्थलिकाराः)

80 अस्तीकम्

81 संकरः -

अज्ञातभावसंकरः 63, 65, 75, 93, 129, 130, 132, 140, 161, 233,
234, 263, 270, 344, 356, 361,

एकाश्रयस्थितिसंकरः 89, 149, 175, 195, 250, 270, 284, 301,

सन्देहसंकरः 243,

82 संसृष्टिः 259, 270, 273,

(3) भारतचम्पू समीक्षार्थं प्रत्युत्तर्णां प्रमाण ग्रन्थानां निर्देशिका

क्रमांकः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थकारनाम
1	अग्निपुराणम्	व्यासमुनिः
2	नाट्यशास्त्रम्	भरतमुनिः
3	काव्य-प्रकाशः	मम्मटाचार्यः
4	काव्यादर्शः	आचार्यदण्डी
5	रत्नप्रमथ	
5	ध्वन्यालोकः	आनन्द वर्धनाचार्यः
6	रसगङ्गाधरः	जगन्नाथ पण्डितराजः
7	साहित्य दर्पणः	विश्वनाथ कविराजः
8	कुवलयानन्दः	अण्णदीक्षितः
9	वैयाकरण-सिद्धान्त-कोमुदी	भट्टोजिदीक्षितः
10	भक्ति-सूत्रम्	देवविनोदः
11	काव्य-मीमांसा	राजशेखरः
12	सरस्वती-प्रदीप-प्रकरणम्	भोजराजः
13	रघुवंशम्	कालिदासः
14	चन्द्रालोकः	जयदेवः
15	काव्यालंकारः	भामहः
16	काव्यालंकारः	सङ्क-सङ्करः
17	काव्यालंकारसूत्रम्	वामनः
18	वक्रोक्ति-प्रदीपितम्	कुन्तकः
19	काव्यानुशासनम्	हेमचन्द्रः
20	काव्यानुशासनम्	हेमचन्द्रः

क्रमांकः	ग्रन्थनाम	गन्धकारनाम
21	काव्यालंकारः	शौव्दोदीनः
22	काव्यप्रदीपः	गोविन्दठक्कुरः
23	भारतचम्पू प्रस्तावना	रामचन्द्र मिश्रः
24	भारतचम्पूटिप्पणी	आचार्य नारायण रामः
25	हिस्ट्री आफ् क्लासिकल संस्कृतलिटरेचर	कृष्णभाचारियर
26	संस्कृतलिटरेचर	ब्रह्मोच्चैः चन्द्रशेखरन
27	चम्पूकाव्योंका आलोचनात्मक एवं ऐतिहासिक अध्ययन	डा॥ छविनाथ
28	कृत्तरत्नाकरः	केदारभट्ट
29	सुवृत्ततिलकम्	शेमेन्द्रः
30	श्रुतबोधः	
31	भारतचम्पूः	अननाभट्टः
32	नलद्वयम्	त्रिविक्रमभट्ट
33	यशस्तिलक चम्पूः	सोमदेवः
34	जीवन्यरचम्पूः	हरिचन्द्रः
35	रामायणचम्पूः	अभिषेककविकृतः भोजदेवः
36	भागवतचम्पू	अभिनवकालिदासः
37	वरदाम्बिकापरिणयचम्पूः	निरुमलम्बा
38	रामानुज चम्पूः	रामानुजाचार्यः
39	राजसूयप्रबन्धचम्पूः	नारायण भट्ट
40	पांचालीस्वर्यवर चम्पूः	नारायणभट्टः
41	आनन्दकन्द चम्पूः	मित्रमिश्रः
42	श्रीनिवास विलास चम्पूः	वेंकटेशः

क्रमांकः	ग्रन्थनाम	ग्रन्थकार नाम
43	भारतचम्पूटीका अन्तः प्रवेशिका	गजाननः
44	भारतचम्पूटीका अन्तः प्रवेशिका	रामचन्द्र बुधेन्द्रः
45	भारतचम्पूटीका अन्तः प्रवेशिका	रामचन्द्र मिश्रः
46	भारतचम्पूटीका अन्तः प्रवेशिका	नारायण सूरिः
47	संस्कृत साहित्य का इतिहास	ले० ए० बी० कीथ, अनुः मंगलदेवशास्त्री
48	संस्कृतसाहित्यका इतिहास	वाचस्पति मेरोला
49	संस्कृतसाहित्येतिहासः	हंसराजः अगवालः
50	संस्कृत और उसका इतिहास	शान्तिकुमार नानुराम व्यास
51	संस्कृतकविदर्शन	भोलाशंकरव्यासः
52	संस्कृतसाहित्येतिवृत्तम्	वरदाचार्यः
53	संस्कृतसाहित्याचा सौपपत्रिक इतिहास	विनायक वामन करबलेकर
54	संस्कृतसाहित्येतिहासः	रामचन्द्रमिश्रः
55	इशावायोपनिषत्	अपौरुषेयी
56	कठोपनिषत्	अपौरुषेयी
57	प्रश्नोपनिषत्	अपौरुषेयी
58	मुण्डकोपनिषत्	अपौरुषेयी
59	तैत्तिरीयोपनिषत्	अपौरुषेयी
60	छान्दोग्योपनिषत्	अपौरुषेयी
61	मैत्रयुपनिषत् (मैत्रायण्युपनिषत्)	अपौरुषेयी
62	कैवल्यापनिषत्	अपौरुषेयी
63	गोपालोत्तरतापनीपनिषत्	अपौरुषेयी
64	रामोत्तरतापिन्युपनिषत्	अपौरुषेयी
65	हंसोपनिषत्	अपौरुषेयी

4- भारतचम्पूकाव्ये सुभाषितानि

अर्थान्तरव्यास विषया अग्रस्तुतः प्रशंसा विषया चाऽगता भारतचम्पूकाव्यस्थाः
सूतभ्योऽत्र संगृह्यन्ते , मन्ये, विदुषां कृते वाग्व्यवहारेणता उपयोगिन्य एव भवेयुः ।

- 1- 'तपःस्थितानां सुतर्षा हि सर्वम् ॥ 82 ॥ 3 ॥
- 2- 'अन्यं न याति हि विभूतिरपत्यभाजाम्' ॥ 94 ॥ 3 ॥
- 3- 'सत्त्वर्चना फलमदोदयेव सूते' ॥ 107 ॥ 1 3 ॥
- 4- नरादुदारादधिगम्य तुर्षा न मार्गजा यान्ति स्रुतु प्रकाशम् ॥ 87 ॥ 4 ॥
- 5- राजान्यानां परपरिभवो राज्यक्ष्मा हि कीर्तेः ॥ 66 ॥ 1 5 ॥
- 6- तनयकुलयोगे तातपादा यतन्ते ॥ 82 ॥ 1 5 ॥
- 7- क्षत्रेदीयानपि बध्यौ हि कुलस्त्रीधृष्टं महीयसाम् ॥ 54 ॥ 6 ॥
- 8- प्रायेण मानिना पुंसां परागौ न हि सह्यते ॥ 20 ॥ 7 ॥
- 9- सर्वाः पिजनता श्रेयः काङ्क्षते ह्युत्तरोत्तरम् ॥ 13 ॥ 10 ॥
- 10- सदानाम्भुकरं यान्ति स्थूलतर्षा हि मार्गजाः ॥ 39 ॥ 1 ॥
- 11- मौनं तु सुहृदारव्यये दूनं वक्तारमादिशेत् ॥ 9 ॥ 3 ॥
- 12- एकस्मै स्पृहयालुना मिष्टाय सुधियामपि ॥ *2 *x*x*x*x*
- *2- करस्यमेव ब्रुवते क्लृप्तं निघनावधिम् ॥ 12 ॥ 3 ॥
- 13- 'प्रत्याख्यते चपलता पतिवत्स्रीषु या कृतात् ।
इष्टायसिद्धेः प्रागेव दिष्टान्तं दोष्य सा नृणाम् ॥ 34 ॥ 6 ॥
- 14- फलीति क्वचिन्न फलीति क्वचित् क्रिया ।
प्रविशतुरेष न हि दोषीकरः ॥ 23 ॥ 8 ॥

(5) चम्पूभारतीयछन्दः संख्यासूची

क्रमांकः	छन्दसां नामानि	संख्या	क्रमांकः	छन्दसां नामानि	संख्या
1	सूयरा	24	10	मत्तमयूरम्	1
2	शार्दूलविक्रीडितम्	43	11	अतिसंचरा	1
3	शिखरिणी	5	12	मञ्जुभाषिणी	22
4	हरिणी	3	13	सुमङ्गलिका	5
5	मन्दाक्रान्ता	6	14	द्रुतविलम्बितम्	17
6	पञ्चचामरम्	1	15	सुन्दर पुष्पिताग्रा	27
7	मालिनी	15	16	स्वागता	47
8	वसन्ततिलका	254	17	रथेर्दिशता	32
9	प्रहरीषिणी	5	18	शालिनी	17

क्रमांकः	छन्दसां नामानि	संख्या	क्रमांकः	छन्दसां नामानि	संख्या
19	वैतालीयम्	24	25	उपजातिः	212
20	औपच्छन्दसिकम्	49	26	अनुष्टुप्	117
21	प्रमिताद्वरा	7	27	आर्या	2
22	तोटकम्	2	28	गीतिः	3
23	वीर्यम्	28	29	इन्द्रवज्र	42
24	दोधकम्	1	30	उपेन्द्रवज्र	21

(6) ग्रन्थसंकेतसूची

क्रमांकः	ग्रन्थनाम	संकेतनाम
1	साहित्यदर्पणः	सा०द०
2	काव्यप्रकाशः	का०प्र०
3	रसग्रन्थाधरः	र०ग०
4	वृत्तरत्नाकरः	वृ०र०
5	सुवृत्ततिलकम्	सु०ति०
6	भारतचम्पूः	भा०च०
7	धन्यालोकः	धन्याः
8	चम्पूभारतव्याख्या	च०भा०व्या०
9	चम्पूकाव्यकाशालोचनात्मक एवं ऐतिहासिक अध्ययन	च०का०आ०ऐ०अ०